

Regionaal Programma Educatie Midden-Holland 2018-2019

Inleiding

In 2015 is in de regio Midden-Holland het Regionaal Programma Educatie Midden-Holland 2016-2017 vastgesteld. Destijds was de verwachting dat de verplichting tot regionale samenwerking per 2018 zou vervallen en het Educatiebudget zou worden overgeheveld naar de Algemene Uitkering (AU). Recent heeft de minister van OCW aan de Tweede Kamer laten weten vooralsnog af te zien van overheveling naar het gemeentefonds. Dit betekent dat de regionale samenwerking (vooralsnog) verplicht blijft, het Educatiebudget nog niet wordt overgeheveld naar de AU en dat de gemeente Gouda als contactgemeente aangewezen blijft voor de regio Midden-Holland.

Dit betekent tevens dat het college in de gemeente Gouda, in afstemming met de colleges in de regiogemeenten, een nieuw Educatieprogramma dient vast te stellen. In het "Regionaal Programma Educatie Midden-Holland 2018-2019" (scholingsprogramma) wordt het eerder vastgestelde beleid op hoofdlijnen voortgezet maar worden waar nodig aanpassingen gedaan op basis van de ervaringen in 2016.

In voorliggend scholingsprogramma wordt ingegaan op de ontwikkelingen van het rijksbeleid Volwasseneneducatie (deel 1), vervolgens kort verslag gedaan van de ervaringen met de uitvoering van het scholingsprogramma 2016-2017 (deel 2). Vervolgens wordt in deel 3 voorgesteld het in 2016 ingezette beleid voor de komende jaren op hoofdlijnen te continueren en slechts enkele aanpassingen voor de periode 2018-2019 door te voeren. Als laatste wordt een voorstel gedaan op welke manier omgegaan kan worden met de vanuit het rijk aangekondigde verruiming van de bestedingsmogelijkheden.

Ter informatie is het Regionaal Programma Educatie Midden-Holland 2016-2017 als bijlage toegevoegd.

1. Ontwikkelingen rijksbeleid Volwasseneneducatie

In 2015 is de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) gewijzigd. De verplichte inkoop bij de ROC's werd afgebouwd (tot 0% in 2018). Gemeenten kregen meer beleidsvrijheid om de scholing van de doelgroep te organiseren. Per arbeidsmarktregio werden contactgemeenten aangewezen die het rijksbudget ontvingen en dit dienden te verantwoorden volgens de eisen die gelden voor specifieke uitkeringen (SISA verantwoording). Het rijk gaf bij deze wetswijziging aan per 2018 het voornemen te hebben het Educatiebudget over te hevelen naar de AU van de individuele gemeenten.

Recent heeft de minister van OCW echter besloten de wijzigingen op het terrein van Volwasseneneducatie (VE) over te willen laten aan het nieuwe kabinet en de WEB vooralsnog niet aan te zullen passen. Wel heeft de minister aangegeven in het najaar via een ministeriële regeling mogelijk te gaan maken dat ook cursussen digitale vaardigheden kunnen worden aangeboden via het educatiebudget.

2. Ervaringen met de uitvoering van het scholingsprogramma 2016-2017

Inzet vrij te besteden budget

Vanaf 2015 tot 2017 is de verplichte winkelnering bij de ROC's afgebouwd van 75% in 2015 tot 25% in 2017. Het in de regio Midden-Holland vrij besteedbare, dus niet verplicht bij ROC's te besteden, budget was in 2016 en 2017 respectievelijk € 300.148,00 en € 463.378,00.

In 2016 zijn vanwege de wettelijk verplichte besteding bij ROC's verschillende taaltrajecten ingekocht bij het ID-college en het Zadkine-college. Voor de vooraf bij de ROC's ingeplande trajecten zijn in

2016 voldoende deelnemers bereikt. Het ID-college is na de zomer van 2016 gestopt met het aanbieden van Educatietrajecten. Bij het Zadkine-college worden ook in 2017 nog uit het Educatiebudget gefinancierde taaltrajecten aangeboden.

In 2016 en in 2017 is een deel van het vrij besteedbare budget beschikbaar gesteld voor subsidieverstrekking aan maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties. Alle bibliotheken in de regio Midden-Holland zijn gestart met het aanbieden van cursussen aan laaggeletterden. Daarnaast hebben verschillende maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties subsidie aangevraagd om cursussen op te starten of om hun cursusaanbod uit te breiden.

Uit de ingediende verantwoordingen 2016 bleek dat organisaties, die zich voor het eerst bezig hielden met taaltrajecten voor laaggeletterden, de doelgroep niet gelijk in volle omvang wisten te bereiken. Het aantal uitgevoerde trajecten was veelal lager dan oorspronkelijk beoogd. Een deel van de verleende subsidies moest daarom worden teruggevorderd. De verwachting is dat de in 2016 opgedane ervaringen zullen gaan leiden tot een beter bereik van de doelgroep in 2017.

Om het door de ROC's aangeboden aanbod van volgens een onderwijsprogramma uitgevoerde trajecten beschikbaar te houden is voor een deel van het vrij besteedbare budget een overeenkomst aangegaan met een commerciële taalaanbieder. IVIO Midden-Holland is in september gestart met klassikaal onderwijs waarbij deelnemers afhankelijk van hun taalniveau worden ingedeeld in de groep die voor hen het juiste aanbod heeft.

3. Scholingsprogramma 2018-2019

Visie:

“Door inwoners met een achterstand op het gebied van taal scholing in de Nederlandse taal (en rekenen) aan te bieden kan hun zelfredzaamheid verbeteren.”

Doelstelling:

Het verbeteren van de zelfredzaamheid van de inwoners in de regio Midden-Holland die als gevolg van hun taalachterstand minder participeren in de samenleving. Taal- en rekenachterstanden vallen vaak samen met een zwakke sociale positie, zowel op de arbeidsmarkt als op andere terreinen. Door een breed aanbod aan taaltrajecten (voor ieder wat wils) beschikbaar te stellen kan de zelfredzaamheid van deze inwoners verbeterd worden.

Doelgroepen:

In de WEB is vastgelegd dat het Educatiebudget ingezet kan worden voor inwoners van de betreffende gemeente die ouder zijn dan 18 jaar en waarvoor geen verplichting geldt tot inburgering¹.

In 2016-2017 is binnen de wettelijke doelgroep specifiek ingezet op bijstandsccliënten die om hun afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen werden doorverwezen naar scholingstrajecten waarbij klassikaal onderwijs gericht op lezen en schrijven (A1, A2, B1 en B2) gegeven werd.

---

¹ Niet inburgeringsplichtig zijn personen die:

- een Nederlands paspoort hebben;
- afkomstig zijn uit de EU of Turkije of Zwitserland
- hun inburgeringsexamen hebben behaald
- ouder zijn dan de pensioengerechtigde leeftijd;
- 8 jaar of langer in Nederland woonden gedurende de leerplichtige leeftijd;
- over Nederlandse diploma's, certificaten of bewijsstukken van een bepaalde opleiding in de Nederlandse taal beschikken.

Voorgesteld wordt voor de periode 2018-2019 als specifieke doelgroepen toe te voegen:

- de leerlingen die vanuit de internationale schakelklassen doorstromen naar het MBO en ROC's daarmee in de gelegenheid te stellen extra taalonderwijs aan te bieden naast het MBO-1 curriculum;
- de groep statushouders die na inburgering nog extra taalondersteuning nodig heeft om bijvoorbeeld de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.

Verdeling van het budget

In het scholingsprogramma 2016-2017 is vastgelegd dat, naast de verplichte inkoop van taaltrajecten bij de ROC's, een deel van het beschikbare budget wordt besteed aan klassikaal onderwijs (met een daartoe ontwikkeld taalprogramma en inzet van bevoegde docenten). Het overige budget is beschikbaar gesteld om op grond van een subsidieregeling aan maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties te verlenen voor het organiseren van taalondersteuning of al dan niet klassikaal gegeven taaltrajecten.

Voorgesteld wordt het budget dat vanaf 2018 niet meer bij de ROC's besteed hoeft te worden ($\pm$ € 150.000,00) beschikbaar te stellen voor de inkoop van vergelijkbare taaltrajecten. Gezien het aantal goede subsidieaanvragen in 2017 en de wijze waarop de diverse organisaties zich inspannen de doelgroep te bereiken en hun aanbod te verbeteren wordt voorgesteld het subsidieplafond voor 2018 vast te stellen op € 300.000,00.

Activiteiten die kunnen worden bekostigd:

Alleen scholingstrajecten die voldoen aan de wettelijk vastgestelde eindtermen kunnen worden bekostigd uit het Educatiebudget. Een scholingstraject kent een duidelijke opbouw en bestaat uit een aantal bijeenkomsten die leiden tot een meetbare niveauverhoging van de deelnemer. Voor de verantwoording aan het rijk dienen gemeenten duidelijk te maken dat deelnemers voldoen aan de wettelijke criteria voor de doelgroep. Alle organisaties dienen daartoe jaarlijks een verantwoording waaruit blijkt dat de deelnemers voldoen aan de wettelijke criteria voor deelname.

De kwaliteit van het aanbod:

Voor alle aanbieders geldt dat het aanbod moet voldoen aan de opleidingen educatie zoals opgenomen in WEB (artikel 7.3.1. lid 1 onder b t/m f).

Aan de laagdrempelige taaltrajecten die onder andere door de bibliotheek en de Stichting Humanitas werden georganiseerd zijn tot op heden geen nadere eisen gesteld. Dit vanuit de gedachte dat het opstarten van een taalaanbod voor deze organisaties niet gelijk samen gaat met het voldoen aan nog te ontwikkelen kwaliteitseisen.

Per gemeente beschikbare budgetten:

Voor 2018 heeft het rijk een indicatie van de besteedbare budgetten bekend gemaakt:

Gemeente	Voorlopig toegekend budget 2018	Beschikbaar voor subsidieverstrekking 2018
Bodegraven-Reeuwijk	€ 73.757	€ 36.875
Gouda	€ 246.789	€ 123.382
Krimpenerwaard	€ 123.114	€ 61.551
Waddinxveen	€ 64.110	€ 32.052
Zuidplas	€ 92.291	€ 46.141
Totaal	€ 600.061	€ 300.000

Voor alle bestedingen geldt dat gestreefd wordt naar een evenredige verdeling van budget over de gemeenten. Eventuele (onder) uitputting wordt op basis van onderlinge solidariteit verevend.

4. Gevolgen ministeriële regeling over digitaliseringstrajecten

De Minister heeft aangekondigd in het najaar via een ministeriële regeling mogelijk te maken dat per 2018 ook cursussen digitale vaardigheden kunnen worden bekostigd uit het Educatiebudget. Welke criteria er gaan gelden voor deelname aan deze trajecten is nog niet bekend. Mogelijk dat voor digitaliseringstrajecten andere (doelgroep)criteria gaan gelden zodat bijvoorbeeld ook ouderen die op het terrein van taal en rekenen geen belemmeringen ervaren, gratis kunnen inschrijven op cursussen.

Gezien de onduidelijkheid over de bestedingsmogelijkheden wordt voorgesteld het beschikbare budget in eerste instantie in te zetten voor de organisatie van taaltrajecten. Als bekend is op welke wijze het Educatiebudget kan worden ingezet voor digitalisering kan eventueel per gemeente 'overblijvend' budget alsnog ingezet worden voor digitaliseringstrajecten. Naar verwachting zullen vooral de bibliotheken belangstelling hebben voor de organisatie daarvan.